

Stanowisko Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych dotyczące podjęcia koniecznych działań dla rolników w związku z epidemią COVID-19

Dostrzegając trudną sytuację, która w wielu gospodarstwach rolnych już wystąpiła i a w innych z pewnością wystąpi w związku z rozprzestrzeniającą się pandemią COVID-19 a także biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie żywności dla społeczeństwa oraz zapewnienie ciągłości dostaw, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych przedstawia następujące propozycje dla złagodzenia jej skutków dla producentów rolnych.

1. Przyśpieszenie i skrócenie procedur oraz dokonanie natychmiastowych wypłat rolnikom wszelkich płatności przez ARiMR: płatności bezpośrednich, działań PROW i pomocy kłękowej w tym suszowej zarówno z pomocy publicznej, jak i de minimis,
2. Opracowanie procedur w ARiMR do wysyłania rolnikom na ich konto w IRZ paszportów bydła celem druku i umożliwienia sprzedaży zwierząt (pulę na rok hologramów podobnie jak kolczyków, ARiMR mogłaby przysyłać właścicielowi na jego adres zamieszkania za pośrednictwem Poczty Polskiej) by nie było konieczności odbierania ich w biurze powiatowym ARiMR,
3. Zawieszenie przez ARiMR kontroli na miejscu i administracyjnych, dotyczących płatności bezpośrednich i PROW, np. rolnik powinien mieć wypłaconą płatność inwestycyjną na podstawie wykonanej fotografii np. zakupionej maszyny czy obiektu budowlanego a po ustaniu pandemii, można będzie dokonać kontroli i jeśli wykaże ona nieprawidłowości - dokonać windykacji,
4. Dopuszczenie procedury dla Lekarzy Powiatowych Inspektoratów Weterynarii (na wnioski hodowcy trzody chlewnej) wystawiania świadectw zdrowia zwierząt, na przemieszczenie do rzeźni; aby obieg dokumentów odbywał się w sposób elektroniczny; obecnie już funkcjonuje wydawanie pozwolenia na przemieszczenie trzody chlewnej przez powiatowego lekarza weterynarii za pomocą poczty email; wnioskuje się wystawianie przez lekarza świadectwa i przesyłania drogą emailową bez konieczności wizyty w gospodarstwie lekarza weterynarii; świadectwo zdrowia zwierząt lekarz weterynarii wystawił na podstawie oświadczenia właściciela; płatność za wykonaną czynność następowalaby przelewem; w punkcie skupu jest obecny lekarz weterynarii, który bada dostarczone zwierzęta również pod względem chorób klinicznych,
5. Wydłużenie terminów: przyjmowania wniosków na działania PROW 2014-2020 i składania ich uzupełnień a środki z naborów o mniejszym zainteresowaniu należy przeznaczyć na pomoc dla gospodarstw rolnych sprzedających produkty rolne,
6. Zwolnienie rolników – beneficjentów PROW działań z obowiązku osiągnięcia wskaźników np. dla działań związanych z utworzeniem i utrzymaniem miejsc pracy czy z konieczności wzrostu przychodów,
7. Odroczenie płatności do KOWR, bez konieczności udokumentowania sytuacji ekonomicznej gospodarstwa rolnego i odpowiednie wydłużenie spłat,
8. Wprowadzenie przez KOWR dla rolników przetargów ofertowych pisemnych na dzierżawę gruntów z Zasobu Własności rolnej Skarbu Państwa,

9. Przyznanie bezzwrotnej pomocy dla rolników na zasadzie jak dla małych przedsiębiorców bez konieczności udokumentowania spadku przychodu ze sprzedaży w ostatnim miesiącu np. przez: gospodarstwa z produkcją zwierzęcą, gospodarstwa ogrodnicze (produkujące: kwiaty rabatowe, rozsady, nowalijki) sprzedaży w miesiącu luty 2020 nie miały ze względu na specyfikę produkcji); uruchomienie mechanizmu pożyczek dla rolników i ubezpieczonych w KRUS mikro-przedsiębiorców w kwocie 5000PLN i wypłatę postojowego w przypadku samo-zatrudnionych w kwocie 2000PLN tak jak w przypadku ubezpieczenia w ZUS,
10. Opracowanie razem z bankami i przyjęcie programu restrukturyzacji dla zadłużonych gospodarstw z uwzględnieniem zabezpieczenia gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym bezkosztowe dla rolnika odroczenie spłat rat kredytów na wniosek rolników,
11. Wprowadzenie stabilizacji cen płaconych rolnikowi poprzez wprowadzenie cen referencyjnych na produkty rolne i/lub zwiększenie kontroli przez odpowiednie służby dla nieuczciwych pośredników i firm skupowych, przetwórczych i handlowych,
12. Uruchomienie programu wycofywania z rynku produktów rolnych i ogrodniczych, których ze względu na zamknięcie obiektów i utratę łańcuchu dostaw nie można było sprzedać, np. kwiaty rabatowe, mięso itd.,
13. Uruchomienie, z zachowaniem bezpieczeństwa lokalnych rynków i targów, które pomimo zaleceń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ich otwarcia, nadal są pozamykane decyzjami lokalnych władz,
14. Uruchomienie kredytów preferencyjnych obrotowych i inwestycyjnych dla gospodarstw rolnych, z gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego,
15. Wstrzymanie zajęć komorniczych dla rolników-kredytobiorców, którzy nie radzą sobie ze spłatą kredytu na czas minimum 180 dni od końca epidemii,
16. Zwolnienie rolników i domowników (a także pomocników) z płatności składek KRUS bez utraty ciągłości ubezpieczenia w KRUS, lub dla tych rolników oraz ich pracowników, którzy ubezpieczeni są ZUS analogiczne zwolnienia z opłacania składek,
17. Wsparcie w postaci wypłaty rolnikowi świadczenia analogicznego jak dla małego przedsiębiorcy nie tylko za 14-dniowy okres kwarantanny, ale również za cały okres choroby COVID-19,
18. Przyznanie możliwości uzyskania zasiłku opiekuńczego dla rodzica będącego rolnikiem dziecka, w związku zamknięciem żłobka, przedszkola czy szkoły, na tych samych zasadach co w ZUS,
19. Przedłużenie terminu obowiązywania zaświadczeń o ukończeniu kursu stosowania środków ochrony roślin „chemizacyjne”,
20. Wprowadzenie zmiany systemu szacowania strat kłeskowych bez konieczności pracy komisji,
21. Opracowanie procedur dla kół łowieckich celem podjęcia polowań na dziki a także celem przywrócenia szacowania szkód łowieckich,
22. Umożliwienie rolnikom uprawę gruntów, które posiadają za granicami Polski poprzez umożliwienie przejazdu przez granice (np. na Litwie, Czechach i we wschodnich Niemczech) oraz stworzenie przepisów krajowych i pilne podjęcie rozmów z rządami

- krajów ościennych, aby ich przepisy również pozwalały na wjazd na pola położone poza granicami kraju naszym rolnikom,
23. Pozwolenie na przemieszczanie się pracowników sezonowych (z zachowaniem wszelkich form i środków ostrożności) lub wydłużenie im pozwoleń.
 24. Dla rolników powinno być możliwości braku konieczności płatności tzw. Split payment. Rolnik powinien otrzymywać całą płatność na konto. Zamrażanie VAT dla rolników musi być zakazane w obecnej sytuacji,
 25. Wprowadzenie instrumentów pomocowych także dla większych przedsiębiorstw branży rolno-spożywczej przetwórczej oraz zaopatrzenia rolnictwa, niż zatrudniających 9 pracowników,
 26. Odstąpienie od obowiązku pracy pomiędzy poszczególnymi pracownikami w odległości 2 m; ma to szczególne znaczenie w zakładach, gdzie praca wykonywana jest w systemie taśmowym; pracownicy na taśmach pracując w takich odległościach (np.: rozbiór mięsa), pracują w bardzo spowolniony sposób; nie wpływa to na ich ochronę, bo i tak mają np.: wspólne szatnie; należy zapewnić tym pracownikom środków ochrony w postaci odpowiednich masek, odzieży, rękawic jest właściwym obowiązkiem.
 27. Podjęcie działań na forum Instytucji UE w celu:
 - a) zwiększenia limitu de minimis,
 - b) podniesienia cen referencyjnych produktów rolnych,
 - c) uruchomienia skupu interwencyjnego mięsa wołowego, drobiowego, mleka w proszku i masła,
 - d) uruchomienia dopłat do przechowalnictwa ww. produktów rolnych,
 - e) wstrzymania prac związanych z nowym zielonym ładem w nadchodzącej perspektywie WPR,
 - f) uruchomienie rezerwy kryzysowej dla rolnictwa przez KE ewentualnie nadzwyczajne środki wsparcia wynikające z przepisów art. 219 i 221 rozporządzenia nr 1308/2013,
 - g) zwiększenie pomocy na podstawie art. 222 dla producentów i ich zrzeszeń oraz uznanych organizacji międzybranżowych,
 - h) umożliwienie wypłaty zaliczek na płatności bezpośrednie pomimo niezakończenia kontroli,
 - i) zawieszenie embarga z Rosją,
 - j) renegocjacji umów z krajami Mercosur i ograniczenie importu towarów rolno-spożywczych,
 - k) wprowadzenie mechanizmu wycofywania z rynku niektórych produktów jak owoce miękkie czy jabłek, których będą kłopoty ze sprzedażą w związku z załamaniem rynku.